
Dokument ze zasedání

B9-0519/2022

21.11.2022

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o ochraně chovu hospodářských zvířat a velkých šelem v Evropě
(2022/2952(RSP))

Thomas Waitz
za skupinu Verts/ALE

**Usnesení Evropského parlamentu o ochraně chovu hospodářských zvířat a velkých šelem v Evropě
(2022/2952(RSP))**

Evropský parlament,

– s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

I. Ekologie pastvy a biologická rozmanitost; populační dynamika predátorů – od lokálního vymírání po omezenou repopulaci bývalého areálu

- A. vzhledem k tomu, že vlci a další původní velké šelmy, jako jsou medvědi, byli vždy nedílnou součástí ekologických společenstev Evropy a hráli důležitou ekologickou roli při utváření stanovišť, biologické rozmanitosti a populační dynamiky;
- B. vzhledem k tomu, že tradiční pastevectví se vyvíjelo po tisíciletí v koexistenci s vlky a dalšími velkými šelmami a utvářelo jedinečná polopřírodní stanoviště s vysokou biologickou rozmanitostí a kulturní hodnotou, která jsou důležitým zdrojem obživy na venkově;
- C. vzhledem k tomu, že extenzivní pastevectví s nízkou hustotou pastvy hospodářských zvířat, zejména na výše položených místech, je nezbytné pro udržení venkovských společenství a je důležité pro zachování biologické rozmanitosti na druhově bohatých travnatých stanovištích; vzhledem k tomu, že ačkoli úbytek a likvidace přírodních stanovišť v minulosti vedly k lokálnímu a regionálnímu vymírání v rozsáhlých částech Evropy, populace vlků a medvědů v posledních desetiletích po mnohaleté nepřítomnosti znovu obsadily některé ze svých dřívějších areálů, což vede ke konfliktům v oblastech, kde mezitím zaniklo tradiční pastevectví pod dohledem člověka;

II. Sociálně-ekonomické potíže v odvětví pastvy ovcí na výše položených místech – odliv obyvatel a vylidňování venkova, ukončení tradičního pastevectví pod dohledem člověka

- D. vzhledem k tomu, že životaschopnost pastevectví, zejména odvětví ovcí ve výše položených oblastech, je více ovlivněna širšími socioekonomickými problémy¹, včetně izolace, vylidňování venkova, propuknutí nálezů u zvířat², tržních faktorů, nízké produktivity a konkurenceschopnosti, změn ve struktuře spotřeby, konkurence ze strany intenzivních provozů v nížinách blíže přístavům, kam se dováží krmivo atd;
- E. vzhledem k tomu, že pastevci ve výše položených oblastech jsou velmi „aktivními

---

¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. května 2018 o současné situaci a výhledu do budoucna odvětví chovu ovcí a koz v Unii (Úř. věst. C 41, 6.2.2020, s. 50).

² Nemoci se významně podílejí na úhynu ovcí v systémech bez predátorů, kde úmrtnost činí 2,5–35,8 % (průměr 13,8 %), jak uvádí Murray et al, 2019: Descriptive analysis of ovine mortality in sentinel sheep flocks in Ireland (Deskriptivní analýza úmrtnosti ovcí ve hlídaných stádech ovcí v Irsku). *Vet Rec.* 25. května 2019;184(21):649. doi: 10.1136/vr.105291. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6582811/>

zemědělci“, kteří poskytují veřejné statky, zejména biologickou rozmanitost, v extrémně fyzicky a ekonomicky náročných podmínkách, přesto jsou často diskriminováni zemědělskou politikou; vzhledem k tomu, že například v některých členských státech dostávají nižší sazbu plateb, pokud jde o přímé platby, navíc jsou daleko od trhu a čelí nekalé konkurenci méně udržitelných zemědělských systémů v nížinách za velmi nerovných podmínek;

- F. vzhledem k tomu, že řada členských států stále nevyčleňuje dostatečné prostředky na zavedení opatření na ochranu hospodářských zvířat před velkými šelmami a ne všichni zemědělci, zejména malí a střední, mají dostatek prostředků na to, aby jim sami zajistili ochranu;

III. Fakta a čísla o predaci – behaviorální a potravní ekologie, pastva bez dohledu člověka a škody způsobené predací, populační dynamika a sledování hrozb vyhytní

- G. vzhledem k tomu, že velké populace vlků přímo nekoreluje s vysokými ztrátami hospodářských zvířat, ale vyšší míra škod způsobených predací koreluje s nechráněnými systémy chovu bez dohledu člověka a volně se pasoucími hospodářskými zvířaty a/nebo nízkou hustotou volně žijící kořisti;
- H. vzhledem k tomu, že v mnoha zemích, kde je roční míra škod způsobených predací velmi nízká, žijí také početné populace velkých šelem, což naznačuje, že škody způsobené predací lze snížit, pokud jsou hospodářská zvířata vhodně chráněna a pod dohledem člověka;
- I. vzhledem k tomu, že odborné studie ukazují, že i když je ve vlčím teritoriu dostatek domácích hospodářských zvířat, vlci se stále raději živí volně žijícími zvířaty³ a predace domácích zvířat je z velké části způsobena nedostatkem přirozené kořisti vlků;
- J. vzhledem k tomu, že dopad škod způsobených predací velkých šelem je ve srovnání s ostatními příčinami úmrtnosti relativně nízký; vzhledem k tomu, že horní hranice odhadu škod u ovcí způsobených predací vlky, psy a kříženci psa a vlka činí 0,06 %, medvědy 0,004 %, rysy 0,001 % a nevýznamné množství rosomáky⁴; vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že jiné formy úmrtnosti ovcí bez vlků a velkých šelem představují 2,5–35,8 % (průměr 13,8 %) ⁵, což naznačuje, že základní míra ztrát hospodářských zvířat,

³ A. Janeiro-Otero, T.M. Newsome, L.M. Van Eeden, W.J. Ripple, C.F. Dormann.

„Grey wolf (*Canis lupus*) predation on livestock in relation to prey availability“ (Predace vlka obecného (*Canis lupus*) na hospodářských zvířatech v závislosti na dostupnosti kořisti), *Biological Conservation*, č. 243, 2020. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2020.108433>

Figueiredo AM, Valente AM, Barros T, Carvalho J, Silva DAM, Fonseca C, et al. (2020) „What does the wolf eat? Assessing the diet of the endangered Iberian wolf (*Canis lupus signatus*) in northeast Portugal“ (Co žere vlk? Posouzení stravy ohroženého vlka iberského (*Canis lupus signatus*) v severovýchodním Portugalsku), *PLoS ONE* 15(3): e0230433. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0230433>

⁴ Linnell, J. D. C. a Cretois, B., „The revival of wolves and other large predators and its impact on farmers and their livelihood in rural regions of Europe“ (Návrat vlků a dalších velkých predátorů a jeho dopad na zemědělce a jejich obživu ve venkovských regionech Evropy), výzkum pro Výbor pro zemědělství, Evropský parlament, Tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti, Brusel, 2018. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/617488/IPOL_STU\(2018\)617488_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/617488/IPOL_STU(2018)617488_EN.pdf)

⁵ Kontrolní hodnota (bez vlků) podle Murray et al, 2019, „Descriptive analysis of ovine mortality in sentinel sheep flocks in Ireland“ (Deskriptivní analýza úmrtnosti ovcí ve hlídaných stádech ovcí v Irsku), *Vet Rec.* 25.

například v důsledku nemocí, chovu a klimatu, výrazně převyšuje ztráty způsobené predací velkými šelmami;

- K. vzhledem k tomu, že údaje o populacích velkých predátorů, které jsou k dispozici na úrovni subpopulací i na vnitrostátní úrovni, je třeba interpretovat opatrně; vzhledem k tomu, že nízké riziko vyhynutí na evropské úrovni není totožné s rizikem vyhynutí v jednotlivých členských státech, například vlkovi hrozí vyhynutí na mnoha vnitrostátních červených seznamech⁶; vzhledem k tomu, že nízké riziko vyhynutí navíc nemusí nutně znamenat „příznivý stav z hlediska ochrany“ (Favourable Conservation Status – FCS), jak vyžaduje směrnice o stanovištích, neboť cílem příznivého stavu z hlediska ochrany je obnovit zdravé populace druhů v celém jejich přirozeném areálu rozšíření; vzhledem k tomu, že aby populace přežila vymírání, musí být dostatečně velká, aby přežila genetická úzká místa, příbuzenské křížení, hybridizaci a události, jako jsou přírodní požáry, sucha a nemoci; vzhledem k tomu, že neexistuje přímá souvislost mezi tím, že druh dosáhne příznivého stavu z hlediska ochrany, a snížením jeho stupně ochrany; vzhledem k tomu, že populace některých velkých predátorů čítají jen několik jedinců až několik stovek a zrušení statusu ochrany by urychlilo jejich vyhynutí; vzhledem k tomu, že například stav devíti subpopulací *Canis lupus* nelze posuzovat izolovaně, zejména proto, že v Evropě neexistuje žádný přeshraniční akční plán, který by se zabýval kteroukoliv z nich; vzhledem k tomu, že řízení probíhá na vnitrostátní úrovni, musí být stav ochrany rovněž hodnocen na vnitrostátní úrovni; vzhledem k tomu, že v mnoha evropských zemích se *Canis lupus* vyskytuje v malém počtu, je mu přiznán status podle Červeného seznamu druhů ohrožených vyhynutím;

IV. Přínosy vlků a velkých šelem pro ekosystém

- L. vzhledem k tomu, že vlci prospívají ekosystémům volné přírody a polopřirodním ekosystémům a biologické rozmanitosti tím, že regulují populace volně žijící kořisti (prasat divokých a kopytníků, např. jelenů), snižují škody, které volně žijící kořist působí na zemědělských plodinách, a umožňují obnovu břehových porostů a přirozenou obnovu lesů, což napomáhá prevenci povodní; vzhledem k tomu, že přítomnost vlků snižuje přenos nemocí včetně zoonóz, např. tuberkulózy, a zpomaluje pandemie, jako je africký mor prasat⁷;
- M. vzhledem k tomu, že přítomnost vlků rovněž brání predaci domestikovaných druhů mezopredátory, jako jsou šakali, rysi a lišky, kteří by jinak lovili stáda⁸, a vlci iberští

---

května 2019;184(21):649. doi: 10.1136/vr.105291. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6582811/>

⁶ Viz nejnovější údaje předložené Bernské úmluvě v září 2022:

<https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47>

V mnoha členských státech jsou vlci hodnoceni jako ohrožení vyhynutím podle vnitrostátních červených seznamů a zařazeni do kategorií „zranitelný“, „ohrožený“ nebo „kriticky ohrožený“.

⁷ Tanner, E., White, A., Acevedo, P. et al., „Wolves contribute to disease control in a multi-host system“ (Vlci přispívají ke tlumení nákaz v systému více hostitelů), *Sci Rep* 9, 7940 (2019). <https://doi.org/10.1038/s41598-019-44148-9>. <https://www.nature.com/articles/s41598-019-44148-9>

Szewczyk et al (2021) in *Viruses*. doi: 10.3390/v13102062.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8541390/> <https://www.feedstrategy.com/african-swine-fever/research-wolves-may-be-helpful-in-fight-against-asf/>

⁸ T., Greenville, A., Čirović, D. et al. Top predators constrain mesopredator distributions (Vrcholoví predátoři omezují rozšíření mezopredátorů). *Nat Commun* 8, 15469 (2017).

<https://www.nature.com/articles/ncomms15469>

dokonce požírají mezopredátory, jako jsou kočky a kuny skalní⁹, čímž zajišťují vysokou biologickou rozmanitost a ekologickou rovnováhu;

1. v mnoha částech Evropy pozoruje rozšiřování areálu nebo rekolonizaci některých velkých predátorů, zejména vlků a medvědů, kteří se na těchto územích již delší dobu nevyskytovali, což je přivádí do konfliktu s lidskou činností, zejména s extenzivní pastvou ovcí a skotu; upozorňuje na značné náklady, které pastevcům vznikají v důsledku škod na jejich stádech způsobených predací, a na velké rozdíly mezi členskými státy a regiony, pokud jde o opatření na podporu zemědělců a veřejné prostředky, které poskytují na odškodnění a přizpůsobení se, a v některých případech i na jejich absenci;

V. Odstřel se ukázal jako v lepším případě neúčinný a v horším případě zvyšuje škody způsobené predací

2. upozorňuje na prokázanou neúčinnost odstřelu vlků, pokud jde o míru škod na hospodářských zvířatech způsobených predací¹⁰, zejména pokud jde o zavedené smečky, a na to, že v nejhorších případech se škody na hospodářských zvířatech způsobené predací po odstřelu zvyšují v důsledku destabilizace dynamiky smečky nebo jejího rozdělení (např. osamělí vlci) nebo příchodu nových neusazených smeček, které zaplní niku¹¹;
3. dále upozorňuje, že neregulované usmrcování ohrožuje populace, které jsou chráněné a které se možná teprve nedávno stabilizovaly; konstatuje, že nekontrolovaný lov by tak ve skutečnosti vedl ke zvýšení jejich statusu ochrany;

VI. Přístupy k úspěšnému soužití

4. konstatuje, že preventivní opatření k zamezení konfliktů spojených s koexistencí, pokud jsou správně navržena a prováděna, jako například 40 úspěšných projektů programu LIFE+, které již EU financovala, se ukázala jako velmi účinná při snižování rizika predace; zdůrazňuje, že mezi ně patří znovuzavedení tradičních zemědělských postupů, jako je pastevectví, a to i pod dohledem člověka, noční přístřešky a hlídací psi, a jejich

---

Také <https://krog.sta.si/2427192/depleted-wolf-population-leading-to-spread-of-jackals-in-europe>

⁹ Figueiredo AM, Valente AM, Barros T, Carvalho J, Silva DAM, Fonseca C, et al. (2020), „What does the wolf eat? Assessing the diet of the endangered Iberian wolf (*Canis lupus signatus*) in northeast Portugal“ (Co žere vlk? Posouzení stravy ohroženého vlka iberského (*Canis lupus signatus*) v severovýchodním Portugalsku), *PLoS ONE* 15(3): e0230433. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0230433>

¹⁰ Krofel, M., Černe, R. a Jerina, K. „Effectiveness of wolf (*Canis lupus*) culling to reduce livestock depredations“ (Efektivita odstřelu vlka (*Canis lupus*) s ohledem na omezování škod na hospodářských zvířatech způsobených predací) *Acta Silvae et Ligni*. 95. 11–22. https://www.researchgate.net/publication/233792224_Effectiveness_of_wolf_Canis_lupus_culling_to_reduce_livestock_depredations

¹¹ Wielgus RB, Peebles KA (2014). Effects of Wolf Mortality on Livestock Depredations (Vliv úmrtnosti vlků na škody na hospodářských zvířatech způsobené predací). *PLoS ONE* 9(12): e113505. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0113505>

T. Oliveira, A., Treves, J.V. López-Bao, M. Krofel (2021), „The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe“ (Příspěvek programu LIFE ke zmírnění škod způsobených velkými šelmami v Evropě), *Global Ecology and Conservation*, č. 31, 2021. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2021.e01815>

kombinace s moderními technikami, jako je používání elektrických ohradníků, vizuálních nebo akustických odstrašujících prostředků a další inovativní přístupy, jako je digitalizace a rádiové sledování stád, aby se zajistil přímý a nepřetržitý dohled nad pasoucími se hospodářskými zvířaty; konstatuje, že podle jedné recenzované studie z Pyrenejského poloostrova dosahuje spokojenost zemědělců s hlídacími psy až 95–96 % a s elektrickými ohradníky 100 %¹², a že v jiné studii¹³ se hodnotí několik jednotlivých metod jako „vysoce účinných“ (méně než 75 % v případě hlídacích psů, elektrických ohradníků, vizuálních/zvukových odstrašujících prostředků nebo pastevectví pod dohledem člověka); dále konstatuje, že přístupy lze kombinovat pro dosažení ještě vyšší účinnosti;

5. poukazuje na to, že v některých zemích vykazují dobře změřené, výzkumem podložené aktivity v oblasti řízení populací v kombinaci s intenzivně prováděnými opatřeními na ochranu hospodářských zvířat dobré výsledky, které zajišťují ochranu hospodářských zvířat i populací velkých predátorů; upozorňuje, že k zajištění nezbytné ochrany druhů jsou zapotřebí spolehlivé údaje o jejich populacích; zdůrazňuje, že do sběru těchto údajů je třeba zapojit co nejširší okruh institucí a občanů, například pracovníky státních lesů, ředitelství přírodních rezervací a dalších chráněných oblastí, lovce a nevládní organizace;
6. vyzývá členské státy, aby změnily právní status pracujících psů hlídajících hospodářská zvířata, kteří jsou v některých jurisdikcích (např. ve Francii) považováni za zvířata v zájmovém chovu, a lépe tak chránily zemědělce v případě neúmyslných útoků hlídacích psů na turisty;
7. vyzývá k začlenění osvědčených postupů v oblasti koexistence a úspěšných administrativních přístupů používaných členskými státy a regiony, například koordinačních úřadů pro velké šelmy složených ze správních orgánů, nevládních organizací a lesnických subjektů, jejichž úkolem je přezkoumávat náhrady za ztráty¹⁴ nebo například poradci na německé zemské úrovni (*Land*)¹⁵, jejichž úkolem je monitorovat populace vlků a predikovat jejich migraci, kteří včas vydávají varování, aby pomohli zemědělcům připravit ochranná opatření a osobně se postarat o svá stáda nebo zajistit dohled;
8. zdůrazňuje význam rozvoje platform zúčastněných stran pro soužití s velkými predátory na úrovni EU, na vnitrostátní a místní úrovni a pro podporu dialogu, výměnu zkušeností a spolupráci při řešení konfliktů mezi lidmi a chráněnými druhy; zaznamenává úspěšné příklady kolektivního řízení, do něhož jsou zapojeny místní

---

¹² Cortés, Yolanda; Ribeiro, Silvia; Petrucci-Fonseca, Francisco a Blanco, Juan (2020), „A decade of use of damage prevention measures in Spain and Portugal“ (Deset let používání opatření pro předcházení škodám ve Španělsku a v Portugalsku), *Carnivore Damage Prevention News* https://www.researchgate.net/publication/346785659_A_DECADE_OF_USE_OF_DAMAGE_PREVENTION_MEASURES_IN_SPAIN_AND_PORTUGAL

¹³ Oliveira, A., Treves, J.V. López-Bao, M. Krofel. The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe (Příspěvek programu LIFE ke zmírnění škod způsobených velkými šelmami v Evropě). *Global Ecology and Conservation*, č. 31, 2021. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2021.e01815>
¹⁴ <https://baer-wolf-luchs.at/mitglieder.htm>

¹⁵ Spolková země Severní Porýní-Vestfálsko <https://wolf.nrw/wolf/de/management/berater>; Spolková země Dolní Sasko <https://www.wolfsmonitoring.com/meldung/wolfsberater>

orgány, zemědělci a přírodovědci atd.¹⁶; vyzývá k tomu, aby se navázalo na úspěch pilotních projektů Parlamentu financujících regionální platformy v Itálii a Francii¹⁷; proto vyzývá k jejich replikaci, například jako přípravných akcí;

VII. Veřejná podpora pastevců - dostupné finanční prostředky na koexistenci a pokyny pro orgány veřejné správy

9. souhlasí s tím, že při hledání rovnováhy mezi společenskými požadavky, biologickou rozmanitostí, ekologickými nároky a obživou na venkově nesmí být zemědělci těmi, kdo ponese náklady na ochranu prostředí, protože mohou být vystaveni obrovským finančním tlakům, zejména v odlehlých, výše položených oblastech, kde v některých členských státech již nyní čelí diskriminačně nižším sazbám základních plateb v rámci společné zemědělské politiky (SZP); trvá na tom, že preventivní opatření musí být plně dotována z veřejných prostředků a škody musí být plně nahrazeny, včetně nepřímých nákladů;
10. vyzývá členské státy, aby využily adekvátní možnosti financování, které Komise určila v rámci SZP i mimo ni, a zajistily tak zachování a obnovu biologické rozmanitosti, koexistenci s velkými šelmami a udržitelné postupy chovu hospodářských zvířat v souladu se zastřešujícími cíli SZP a strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti; konstatuje, že některé členské státy úspěšně využily finanční prostředky pro rozvoj venkova, aby umožnily koexistenci vlčí populace a pastevectví¹⁸;
11. konstatuje, že ačkoli v rámci SZP, programu LIFE+ a státní podpory existuje řada vhodných možností financování, v některých členských státech nebo regionech může být pro pastevce obtížné získat přístup k opatřením na ochranu domácích zvířat; vyzývá proto k povinnému začlenění informací do poradenských a školicích služeb pro zemědělce, zejména do zemědělské poradenské služby, se zaměřením na to, k jakým fondům mají zemědělci přístup a jakým způsobem; trvá na povinném začlenění veřejně financovaných opatření do strategických plánů SZP členských států a případně jejich regionálních variant;

VII.a. Odškodnění

12. konstatuje, že výplata odškodnění ze strany některých členských států plně nekompensuje přímé a nepřímé škody, k nimž došlo; trvá na tom, že spravedlivé a velkorysé kompenzace jsou nezbytné jak pro zachování zdrojů obživy pastevců, tak pro zajištění optimální koexistence s velkými šelmami; vyzývá členské státy a regiony, aby zlepšily přístup k finančnímu odškodnění; trvá na tom, aby všechny ztráty způsobené pastevcům velkými šelmami byly spravedlivě kompenzovány, a to za použití širokého výkladu, který by zahrnoval nejen tržní cenu jatečně upraveného těla s ohledem na možné výkyvy na trhu, ale také související náklady, jako jsou dopady na chování jednotlivců ve stádě a stáda, dopad na krmení a úbytek hmotnosti, stres, potraty,

¹⁶ https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/pdf/Fiche_case%20study_Switzerland.pdf

¹⁷ https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/regional_platforms_France.htm
https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/regional_platforms_Italy.htm

¹⁸ https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/pdf/Fiche_case%20study_Greece.pdf
https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/pdf/Fiche_case%20study_Slovenia.pdf

neletální zranění, náklady na veterináře atd.; trvá na tom, že by měly být zahrnuty i ztráty způsobené mezidruhovými kříženci; zdůrazňuje však, že odškodnění by mělo být spojeno s komplexním přístupem k řízení a mělo by být založeno na důkazech;

VII.b. Možnosti financování za účelem uhrazení nákladů v rámci SZP

13. konstatuje, že zdaleka nejvýznamnějším zdrojem veřejných prostředků na opatření je SZP, která dává možnost pomoci mnohem většímu počtu pastevců uhradit jejich „vzniklé náklady a ušlé příjmy“;
14. konstatuje, že podpora opatření na předcházení škodám na hospodářských zvířatech je nyní plně začleněna do nařízení o strategických plánech SZP¹⁹, což je jeden z mála případů v reformě, který bylo dosaženo plné konsenzu s požadavky Parlamentu; je přesvědčen, že SZP může a měla by hrát významnou roli při podpoře zemědělců, aby zlepšili ochranu svých pasoucích se hospodářských zvířat před predátory, čímž se zlepší koexistence a dosáhne se cíle SZP uvedeného v čl. 6 písm. f) nařízení o strategických plánech SZP;
15. konstatuje, že ztráty a náklady na přizpůsobení se koexistenci jsou nyní zahrnuty v novém nařízení o strategických plánech SZP v rámci:
  - přístupu založeného na „vzniklých nákladech a ušlých příjmech“ podle čl. 72 odst. 1, 3 a 5 nařízení o strategických plánech, který se vztahuje na znevýhodnění jednotlivých lokalit vyplývající ze závazných požadavků směrnice o stanovištích,
  - článku 71²⁰ nařízení o strategických plánech, který umožňuje každoroční platbu navíc zemědělcům v oblastech s přírodními omezeními;
  - investic do přizpůsobení postupů a infrastruktury koexistenci s velkými predátory podle čl. 73 odst. 3 písm. d) bodu ii) nařízení o strategických plánech, které jsou financovány ze 100 % EU podle čl. 73 odst. 4 písm. c) bodu i) nařízení o strategických plánech²¹; to může pokrýt náklady na ochranu hospodářských zvířat, včetně nákladů na pracovní sílu,
  - systémů pojištění hradících ztráty a škody způsobené predátory podle čl. 76 odst. 3 písm. a) nařízení o strategických plánech. EU může financovat pojištění ztrát až do výše 70 %,
  - dalších 3 % přímých plateb, které mohou být přiznány na náklady na pojištění (článek 19 nařízení o strategických plánech);
16. vyzývá proto členské státy a regiony, aby těchto možností účinně využívaly a začlenily

---

¹⁹ Nařízení o strategických plánech SZP https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2115#ntr1-L_2021435CS.01014601-E0001

²⁰ Článek 71 nařízení o strategických plánech: „Členské státy mohou podle tohoto článku poskytnout platby pouze za účelem úplné či částečné kompenzace příjmců za dodatečně vzniklé náklady a ušlé příjmy v důsledku přírodních omezení nebo jiných omezení specifických pro dotčenou oblast.“

²¹ „do výše 100 % u těchto investic: i)... neproduktivní investice zaměřené na ochranu hospodářských zvířat a plodin před škodami způsobenými volně žijícími zvířaty“.

dodatečné potřeby zemědělců spojené s vlky do svých strategických plánů SZP; vyzývá Komisi, aby trvala na jejich zahrnutí do všech příslušných strategických plánů během fáze hodnocení v průběhu celého roku 2022; vyzývá členské státy a regiony, aby tyto finanční prostředky prováděly od roku 2023 a podporovaly jejich využívání zemědělci;

17. vyzývá rovněž k jejich účinnému začlenění do zemědělského poradenského systému, které je již povinné podle čl. 15 odst. 4 písm. b), d) a e) nařízení o strategických plánech, a k výměnám mezi zemědělci, správními orgány a výzkumnými pracovníky s cílem podpořit a začlenit úspěšné přístupy do zemědělských znalostních a inovačních systémů podle článku 78 nařízení o strategických plánech; připomíná, že členské státy mohou rovněž využít 4 % prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na technickou pomoc (články 95 a 125 nařízení o strategických plánech);
18. bere na vědomí zvýšenou odpovědnost členských států v rámci nového modelu provádění při vytváření svých strategických plánů SZP, aby mohly využít všech příslušných možností financování; konstatuje, že členské státy mohou kdykoli aktualizovat a zlepšit své strategické plány podle článku 119 nařízení o strategických plánech, aby zajistily spravedlivý a přístupný integrovaný přístup ke koexistenci;

VII.c. Finanční prostředky z programu LIFE+

19. konstatuje, že řada příkladů z projektů LIFE financovaných EU²² a zkušenosti z národních parků svědčí o pozitivním přínosu velkých šelem pro stále populárnější odvětví cestovního ruchu založeného na poznávání přírody (nature-based tourism);
20. konstatuje, že program LIFE lze rovněž využít k podpoře společných přístupů k přeshraničním populacím, například projekt LIFE Euro Large Carnivores (2017–2022), do kterého jsou zapojeny Česko, Francie, Chorvatsko, Maďarsko, Německo, Itálie, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko, projekt LIFE Wolfalps EU (2019–2024), do kterého jsou zapojeny Francie, Itálie, Rakousko a Slovinsko, a projekt LIFEstockProtect (2020–2025) s názvem „Livestock Protection in Austria, Bavaria and South Tyrol“ (Ochrana hospodářských zvířat v Rakousku, Bavorsku a Jižním Tyrolsku);
21. vyzývá k navýšení finančních prostředků programu LIFE na projekty v oblasti přírody, včetně ochrany druhů a dosažení koexistence s velkými šelmami; vyzývá k upřednostnění malých projektů v programu LIFE zaměřených na sdílení a rozvoj osvědčených postupů v oblasti koexistence s velkými predátory;

VII.d. Mezuregionální spolupráce

22. vyzývá k výměně osvědčených postupů mezi členskými státy a regiony s cílem vytvořit účinné systémy, které odpovídají potřebám pastevců a biologické rozmanitosti; upozorňuje také na to, že Interreg Europe může financovat nadnárodní řízení mezi regiony členských států;

---

²² Viz případové studie shromážděné v rámci platformy EU pro velké šelmy:

https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/case_studies.htm#Innovative%20Financing

VII.e. Státní podpora

23. konstatuje, že pravidla EU týkající se státní podpory nyní umožňují plnou kompenzaci (100 %) přímých i nepřímých nákladů spojených s koexistencí;

VII.e. Potřeba, aby členské státy účinně prováděly pokyny Komise

24. bere na vědomí dopis Komise týkající se směrnice o stanovištích²³ a vyzývá členské státy k účinnému provádění nových prováděcích pokynů Komise k ochraně druhů²⁴, zejména přílohy pokynů věnované konkrétně vlkům, která zahrnuje např:
- osvědčené postupy řízení s cílem omezit konflikty a současně zajistit ochranu druhů (např. prevence a náhrada škod na hospodářských zvířatech, zapojení zúčastněných stran do vypracování plánů ochrany/řízení a do monitorování, zlepšení dialogu zúčastněných stran, poskytování informací, poradenství a technické pomoci),
  - letální metody kontroly a příklady různých druhů odchylek podle čl. 16 odst. 1 směrnice o stanovištích,
  - řízení populací kříženců psů a vlků,
  - řízení „nebojácných vlků“,
  - používání „šetrných“ pastí pro vlky,
  - možnosti odchylek, pokud je druh v nepříznivém stavu z hlediska ochrany,
  - vyjasnění požadovaného rozsahu posouzení dopadů při udělování výjimek,
  - příležitosti k podpoře opatření v oblasti koexistence (prostřednictvím fondů EU a také státní podpory);

VIII. Směrnice o stanovištích – stávající možnosti a flexibilita

25. konstatuje, že v rámci programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) byla nedávná revize směrnice o stanovištích označena za vhodnou pro daný účel a plní své politické cíle; dále konstatuje, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 10. října 2019 ve věci C-674/17 potvrdil své rozhodnutí ve prospěch zachování směrnice o stanovištích²⁵; zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že Komise v rámci svých přezkumů opakovaně došla k závěru, že směrnice o stanovištích je vhodná pro daný účel a plní své politické cíle, je proti jakékoli revizi směrnice nebo změnám statusu ochrany druhů; podporuje proto politiku Komise nesnižovat úroveň ochrany druhu *Canis lupus* podle Bernské úmluvy, jejímž je EU signatářem; vyzývá Radu, aby schválila návrh rozhodnutí Komise;
26. konstatuje, že pokrok týkající se stavu ochrany typů stanovišť a druhů, na které se vztahuje směrnice o stanovištích, je pravidelně monitorován a podávají se o něm zprávy a že výsledky jsou veřejně dostupné²⁶;

²³

https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/pdf/Letter_from_Commissioner_Sinkevicius_and_Commissioner_Wojciechowski.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/guidance/index_en.htm

²⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. října 2019, *Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo – Kainuu ry v. Risto Mustonen a další*, C-178/03 ECLI:EU:C:2019:851.

²⁶ <https://www.eea.europa.eu/publications/state-of-nature-in-the-eu-2020>

https://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/rep_habitats/index_en.htm

27. bere na vědomí existující možnosti podle článku 16 směrnice o stanovištích přijmout opatření k odstřelu jako poslední možnost k ochraně finančních zájmů; upozorňuje na skutečnost, že členské státy měly vždy možnost využít těchto možností, aby zabránily vážným škodám na hospodářských zvířatech, ale ne vždy tak učinily;
28. domnívá se, že členské státy a regiony by měly v první řadě využít stávajících možností v rámci SZP, LIFE+ a státní podpory k velkorysým kompenzacím, pojištění proti ztrátám a financování přizpůsobení se koexistenci, aby byla zajištěna ochrana chráněných volně žijících živočichů i pastvy hospodářských zvířat;
29. připomíná, že sousední členské státy, které sdílejí přeshraniční populace vlků, se již mohou rozhodnout harmonizovat své monitorování a mohou společně posoudit stav těchto populací podle článku 17 směrnice o stanovištích; upozorňuje však, že to neznamená, že se jeden členský stát může spoléhat na druhý, že dosáhne příznivého stavu z hlediska ochrany pro daný druh; zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že příroda nerespektuje hranice, je třeba již nyní dosáhnout příznivého stavu z hlediska ochrany v každé biogeografické oblasti každého členského státu;
30. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy věnovaly dostatečnou pozornost odhalování a likvidaci kříženců vlka a psa; zdůrazňuje, že v zájmu ochrany genetické vitality vlčí populace je nutné provádět genetické testy všech ulovených vlků a vyměřovat si údaje mezi členskými státy, zejména pokud se testy provádějí v příhraničních oblastech;
  - o
  - o o
31. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Komisi a Radě.